ततो भीष्मश्च द्रोणश्च सैन्धवश्च जयद्रथः। पुरुमित्रो विकर्णश्च शकुनिश्चापि सौबलः।
एते समरदुर्द्धर्षा सिंहतुल्यपराक्रमाः। पाण्डवानामनीकानि बभञ्जुः समरे स्थिताः।
तथैव भीमसेनोऽपि राक्षसश्च घटोत्कचः। सात्यकिश्चेकितानश्च द्रौपदेयाश्च भारत।
तावकांस्तव पुत्त्रांश्च सहिताः सर्व्वराजभिः। द्रावयामासुराजिस्थांस्त्रिदशा दानवानिव। २४५५
तथा ते समरेऽन्योऽन्यं निघ्नन्तः क्षत्रियर्षभाः। रक्तोक्षिता घोररूपा विरेजुः किंशुका इव।
विजित्य च रिपून् राजन् सेनयोरुभयोरपि। व्यदृश्यन्त महामात्रा गृहा इव नभस्तले।
ततो रथसहस्रेण पुत्त्रो दुर्य्योधनस्तव। अभ्ययात् पाण्डवान् युद्धे राक्षसञ्च घटोत्कचं।
तथैव पाण्डवाः सर्व्वे महत्या सेनया सह। भीष्मद्रोणौ रणे शूरौ प्रत्युद्ययुररिन्दमौ।
किरीटी तु ययौ क्रुद्धः समन्तात् पार्थिवोत्तमान्। आर्ज्जुनिः सात्यकिश्चैव ययतुः सौबलं बलं। २४६०
ततः प्रवृत्ते भूयः सङ्ग्रामो रोमहर्षणः। तावकानां परेषाञ्च जिगीषूणां परस्परं।
इति श्रीमहाभारते भीष्मपर्व्वणि भीष्मवधपर्व्वणि तृतीयदिवसयुद्धारम्भे सप्तपञ्चाशोऽध्यायः॥ ५७॥
॥ सञ्जय उवाच॥ ततस्ते पार्थिवाः क्रुद्धाः फाल्गुनं वीक्ष्य संयुगे। रथैरनेकसाहस्रैः समन्तात् पर्य्यवारयन्।
अथैनं रथवंशेन कोष्टकीकृत्य भारत। शरैः सुबहुसाहस्रैः समन्तात् पर्य्यवारयन्।
शक्तीश्च विमलास्तीक्ष्णा गदाश्च परिघैः सह। प्रासान् परश्वधांश्चैव मुद्गरान् मुषलानपि।
चिक्षिपुः समरे क्रुद्धाः फाल्गुनस्य रथं प्रति। अस्त्राणामथ तां वृष्टिं शलभानामिवायतिं। २४६५
रुरोध सर्व्वतः पार्थः शरैः कनकभूषणैः। तत्र तल्लाघवं दृष्ट्वा बीभत्सोरतिमानुषं।
देवदानवगन्धर्व्वाः पिशाचोरगराक्षसाः। साधुसाध्विति राजेन्द्र फाल्गुनं प्रत्यपूजयन्।
सात्यकिश्चाभिमन्युश्च महत्या सेनया सह। गान्धाराः समरे शूरा रुरुधुः सहसौबलाः।
ततः सौबलकाः शूरा वार्ष्णेयस्य रथोत्तमं। तिलशश्चिच्छिदुः क्रोधात् शस्त्रैर्नानाविधैरपि।
सात्यकिस्तु रथं त्यक्त्वा वर्त्तमाने महाभये। अभिमन्योरथं तूर्णमारुरोह परन्तप। २४७०
तावेकरथसंयुक्तौ सौबलेयस्य वाहिनीं। जघ्नतुर्निशितैस्तूर्णं शरैः सन्नतपर्व्वभिः।
द्रोणभीष्मौ रणे यत्तौ धर्म्मराजस्य वाहिनीं। नाशयेतां शरैस्तीक्ष्णैः कङ्कपत्रपरिच्छदैः।
ततो धर्म्मसुतो राजा माद्रीपुत्त्रौ च पाण्डवौ। मिषतां सर्व्वसैन्यानां द्रोणानीकमुपाद्रवत्।
तत्राभूत् सुमहत्युद्धं तुमुलं लोमहर्षणं। यथा देवासुरं युद्धं पूर्व्वमासीत् सुदारुणं।
कुर्व्वाणौ तु महत् कर्म्म भीमसेनघटोत्कचौ। दुर्य्योधनस्ततोऽभ्येत्य तावुभावप्यवारयत्। २४७५
तत्राद्भुतमपश्याम हैडिम्बस्य पराक्रमं। अतीत्य पितरं युद्धे यदयुध्यत भारत।
भीमसेनस्तु संक्रुद्धो दुर्य्योधनममर्षणं। हृद्यविध्यत् पृषत्कैन प्रहसन्निव पाण्डवः।
ततो दुर्य्योधनो राजा प्रहारवरपीडितः। निषसाद रथोपस्थे कश्मलञ्च जगाम ह।
तं विसंज्ञमथो दृष्ट्वा त्वरमाणोऽस्य सारथिः। अपोवाह रणाद्राजंस्ततः सैन्यमभज्यत।
ततस्तां कौरवीं सेनां द्रवमाणां ततस्ततः। निघ्नन् भीमः शरैस्तीक्ष्णैरनुवव्राज पृष्ठतः। २४८०